

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 8 K. " 4 K 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-paletta, földszint.
az udvarban nátil.

Gazdasági viszonyunk. Kereskedelmi szerződés. Megállapodás Ausztriával. Az új lejárát 1925.

A „Debreceni Ujság” tudósítójának
telefonjelentése.
Bécs, nov. 5.

A Neue Freie Presse mai esti számában szenzációs cikket fog közölni a kiegyezési tárgyalásokról. A tudósítás szerint a kiegyezési tárgyalások előkészítésével megbízott szakelődök már teljes megállapodásra jutottak. A megállapodások eredményével úgy Ausztria, mint Magyarország teljesen meg lehet elégedve. Ausztria nem emel többé kifogást Magyarország ama kívánsága ellen, hogy a monarchia két állama között való gazdasági viszony kereskedelmi szerződés formájában szabályoztassék. Az osztrák kormány késznek nyilatkozott bizonyos feltételek mellett ehhez a megoldási módhoz hozzájárulni. A szakbizottság kiküldöttei között erre vonatkozólag már teljes megállapodás történt.

Magyarország utalva arra, hogy széles körökben felmerült az önálló vámterület iránt való óhaj, azt kívánja, hogy a két állam közt való gazdasági viszonyt ne csak 1917-től kezdve, de már most szabályozzák. A két állam tudja meg már most, mi fog 1917-ben történni, hogy ráérjen az esetleg szükségessé váló intézkedéseknek megtételére. Mindkét államnak érdekében van, hogy ebben a kérdésben már most tisztán lásson, mert ettől függ, hogy milyen álláspontra helyezkedjen a kiegyezési tárgyalások anyagához tartozó kérdésekben.

Ezért a magyar kormány azon az állásponton van, hogy kész már most foglalkozni azzal, hogy miképp alakuljon 1917-től kezdve Ausztria és Magyarország között a gazdasági viszony. Ezt a kérdést tehát a két kormányuk még a

mostani tárgyalások folyamán okvetlen tisztába kell hoznia.

Messze elébe vág azonban az eseményeknek az az állítás, hogy akár a két kormány, akár a két szakbizottság már meg is állapodott volna abban, hogy Ausztria és Magyarország között kötetendő kereskedelmi szerződés 1925-ben vagy 1917-ben fog-e lejárni. Ezt a kérdést különben a dolog természete szerint, a két kormány közt való későbbi tárgyalások folyamán lehet csak véglegesen tisztázni.

Jöjjön hát a vállalkozás!

Magyar vagy idegen —
mindegy.

Vita az iparfejlesztésről

Az iparfejlesztési javaslat folytatólagos tárgyalása van napirenden. Az érdeklődés fölötté mérsékelte. Azokon a keveseken kívül, akik szakemberek, senki sem érdeklődik a javaslat iránt annyira, hogy az unalom nem volna leolvasható az arcáról.

Pedig a legérdekesebb paragrafus van soron: az, amelyik a szubvencióról, a százezrekről és milliókról intézkedik. Éber Antal bankigazgató-képviselő azt a módosítást ajánlja, hogy, amikor a miniszter régi vállalatot szubvencionál, olyat, amelyik már egyszer kapott segítséget, az újabb támogatással együtt csak tizenöt évre terjedjen a szubvencionálás.

Kossuth Ferenc az ajánlott módosítást nyomban elutasította s Éber loyálisan beadta a derekát. . .

Majd Nagy Emil előadó ajánlott valami újítást. Azt, hogy amely gyár állami kedvezményt kap, legalább háromnegyed részben magyar munkást foglalkoztasson.

Nem keltett különös feltűnést, hogy Kossuth ezt a módosítást nem utasította vissza. Az előadók nem proponálhatnak a Ház előtt semmit, amit a miniszterrel előzetesen meg nem állapítottak.

Kedves és minden oldalon helyeselt volt Zboray Miklós felszólalása. A tulipán-t idézte s arra figyelmeztetett, hogy nem elegendő

az ország iparát fejleszteni és megteremteni, ha nem gondoskodunk arról is, hogy az iparunk és közgazdaságunk végig magyar legyen.

Amit Csitáry Béla proponált — két évig csak belföldi, csak magyar vállalatot akar támogatni — Kossuthnak nem kellett. A kormány kívánsága teljesült s a jó, a drága magyar pénzt már most megkaphatja az idegen vállalkozó. Két ezten-deig sem részesülhet hát elsőbbségben a magyar vállalkozó.

A képviselőház ülése.

— November 5. —

Elnök: Justh Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: Kossuth Ferenc, Jekelfalussy Lajos, Josipovich Géza.

Elnök: Az ülést megnyitja és felvitatja a múlt ülés jegyzőkönyvét. (Hitelesítik.)

Bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben Vay Adám kurucbrigadérosnak a hó 1-én, Vaján törtéendő temetésére meghívja a Házat. Javasolja, hogy a Ház küldöttségileg képviseltesse magát a gyászúnnepen s helyezzen koszort a hamvakra. (Helyeslés.) Felhívja a képviselőket, hogy részvételi szándékukat a hó 19-éig, a ház-nagy hivatalban jelentsék be.

Jelentést tesz az 1905. évi választáson, Kőrösbányán megválasztott Damján Vazul mandátuma ellen megejtett vizsgálatról. Mivel évközben az országgyűlést feloszlatták, a Barabás Béla által megejtett vizsgálat tárgyalanná vált. Damján azonban most kérvényt adott be a költségek megtérítése ügyében. Javasolja, hogy a kérvényt adják ki az igazságügyi bizottságnak. (Helyeslés.)

Elnök: Következik az iparfejlesztési javaslat folytatólagos tárgyalása.

Egry Béla jegyző olvassa az ötödik szakaszt.

Éber Antal: Módosítványt nyújt be, mely szerint az ötödik szakasz végéhez tétessék hozzá: „De az utóbbi esetben oly mértékben, hogy az együttes” . . .

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: A módosítást nem fogadhatja el. Mindenki ismeri a helyzetet, hogy az összes ipart is megtámadják. Kell, hogy a kormány kezében legyen egy fegyver, mellyel az ősszipart megvédheti.

Éber Antal: Visszavonja módosítványát.

A hetedik szakasznál Nagy Emil előadó azt a módosítást nyújtja be, hogy azok az iparvállalatok, melyek kedvezményekért folyamodnak, törvényileg köteleztessenek arra, hogy munkásaiknak 75 százaléka magyar legyen.

Csitáry Béla: A keresk. miniszter kedvezményeket két éven át csak hazai vállalatnak és hazai tőkének adhasson.

Kossuth Ferenc: Nem járulhat a javaslatához, mert ez a törvény érvényének

Mindenkinek érdeke-
ben áll Cipők, Kalapok, Fehérneműek, Nyakkendők és más uridivat cikkek beszerzése céljából
Neumann Testvérek legnagyobb válogatott raktárát felkeresni a Tiszapalotában.

két évre való felfüggesztésével egyértelművé válik.

Zboray Miklós: Arra kívánja a miniszter figyelmét felhívni, hogy gondoskodják már most arról, hogy a külföldi tőke ne nyomhassa agyon a magyar tőke alapján létesült vállalatokat. A gyárakat arra kell szorítani, hogy kizárólag magyar munkásokkal kész árukat készítsenek itthon. A félárakkal foglalkozó vállalatok gyártmányait teljes kikészítés végett kiviszik s ezen a címen sokkal nagyobb értékű gyártmányt hoznak be. Kötelezze a kormány a vállalatokat arra, hogy itt az országban központot állítsanak fel, könyveiket magyar hivatalnokokkal vezettessék. Ne csak viseljük a tulipánt, de szerezzünk is érvényt neki.

Kossuth Ferenc: Megnyugtatta a fel-szólalót.

Tálos István: A hetedik szakaszhoz kíván néhány módosítást tüzni. A javaslatnak az a kifejezése, hogy a miniszter azokban a kérdésekben, hogy a vállalatok üzemeikben szükséges anyagot az országból szerzik-e be, az illetékes ellenőrző fórum, a miniszternek fölös hatalmat ad. Felhozza a Sopronmegye határszélén levő jutagyarat, mely kibővítése alkalmával összes szükségleteit külföldről szerezte be, jóllehet itt az országban ugyanolyan árban, vagy még olcsóbban beszerezhetette volna. Indítványozza, hogy a határszéli gyáraknak is legalább tíz kilométernyire kell lenniök a határtól. A határszélén azt látta, hogy a gyárak részvényeiket tulnyomó részben a külföldön helyezik el. Ez még nem volna baj, de az ürhetelen, hogy a munkások is idegenek. Itt van például a lajtaufalusi szövőgyár, melynek több ezer munkása és számos tisztviselője cseh és német, magyarul ott egyáltalán nem tud senki. Az idegen, nemzetközi érdeű munkások szociális tanákkal megfertőzik a környék magyar lakosainak lelkét. És az ilyen gyárosok élvezik a magyar törvény védelmét. Kényszeríteni kell őket arra, hogy itt lakjanak, magyarul megtanuljanak és magyar munkásokat alkalmazzanak.

Kossuth Ferenc: Teljes mértékben méltányolja a harározati javaslatot, de utal a 7. szakaszra, melyben Tálos intenciói befoglaltatnak. A törvényjavaslat a nemzeti érdekeket a legteljesebb mértékben szolgálja. Nagyon nehéz volna törvényhozásilag megakadályozni a visszaéléseket, mert az ország bizonyos területét a gyári kedvezmények adásától elzárni nem lehet; de természetesen az, hogy a kormány idegen tendenciákat szolgáló vállalkozásoknak nem ad kedvezményeket. Ezt azonban törvényhozásilag kimondani nem tartja helyesnek s kéri a Házat, hogy a módosítást ne fogadja el. (Helyeslés.)

Tálos István: Félremagyarozott szavait helyreigazítja.

A Ház a hetedik szakaszt Nagy Emil módosításával fogadta el.

A nyolcadik szakasznál az előadó és Eber Antal indítványoznak módosításokat. Eber a már meglevő gyárakra a kisajátítási jogok kiterjesztését ajánlja. Az a kívánsága, hogy az előadó módosítást vessék el.

Kossuth Ferenc: Pozitív álláspontot itt nem foglal el s Eber indítványa dolgában a Hazra bizza a véleményformálást.

Simonyi-Semadam Sándor: A szakaszt szövegezte meg újból az igazságügyi bizottság. A kisajátítási kérdéstről beszél.

Simonyi Semadam Sándor beszéde után a Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését Ottó főherceg holnapi temetése miatt szerdán tartja meg. Félórai szünet után a Bernáth István összehírdetlenségi ügyében kisorsolták a bizottságot, mire az ülés véget ért.

Debrecen a múlt hóban.

Jelentések októberéről.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután 3 órakor tartott ülést a városnaza tanácstermében, több felebbezés ügyében hoztak II. fokú ítéletet. Az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnöke alatt jelen voltak: Kovács József polgármester, Oláh Károly és Király Gyula tanácsnokok, Magos György főügyész, Csánky Viktor tanfelügyelő, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály államépítészeti hivatali főnök, Somogyi Pál, dr. Tüdös János, Márton Imre, Kiss Albert, Pálffy Gábor, Rickl Antal, dr. Balkányi Miklós, Fejér Ferenc bizottsági tagok, dr. Tüdös Kálmán főorvos, Acél Géza főmérnök és Varga Károly jegyző. Juhász Ignác kimentette magát, hogy nem vehetett részt az ülésen; nem jelent meg államügyész sem.

Polgármesteri jelentés.

Kovács József polgármester jelentése szerint a közrendészeti állapotokról a következő kimutatást terjesztette elő a rendőrség: a múlt hóban letartóztatottak 259 egyént, ebből az ügyészségnek átadtak 8, rendőri büntettek 251 egyént a városból kitoloncoltatott 42, kényszerutlevéllel eltávolított 28 egyént. A katonai létszám a következő: közös hadseregbeli 1910 ember, 622 ló, h-nvédségbeli 1503 ember 272 ló, összesen 3413 ember, 895 ló.

Az adópenztárba befizetett állami egyenes adóban 109.983, országos betegápolási adóban 4432, naumentességi díjban 473, járdaköltségben 433, 2 százalék tüziváltásban 866, 3-5 százalék alamizsna váltásban 1515, községi pótdobban (83 százalék) 14.283 korona.

Debrecen közegészségügye.

Az új főorvos, dr. Tüdös Kálmán terjesztette elő legelső főorvosi jelentését, a mely szerint a közegészségügyi állapot a múlt hóban kedvező volt. A hasi hagymáz, vörheny és ronesoló toroklob szörványosan, a kanyaró nagyobb számban fordult elő. Hasi hagymáz 21, kanyaró 72, ronesoló toroklob 2, szamarokhögés 5, vörheny 5, torokgyik, trachoma és varicella 1—1 esetben fordult elő. A kanyaró különösen a Homokkertben dühöngött.

Népesedés.

Született a múlt hóban ev. ref. vallású 74 fiú, 76 leány, róm. kath. 7 fiú, 17 leány, gör. kath. 5 fiú, 3 leány, ág. ev. 1 leány, zsidó 10 fiú, 8 leány, összesen 96 fiú, 105 leány, 201. Törvénytelen született 14 fiú, 16 leány, összesen 30, tehát 15 százalék. Halva született 14 gyermek, koraszülés 2 esetben volt.

Elhalt ev. ref. 58 férfi, 49 nő, 107 egyént, róm. kath. 10 nő, 12 férfi, 22 egyént, gör. kath. 1 férfi, 2 nő, ág. ev. 1 nő, zsidó 2 nő, összesen 135 egyént. Tehát a természetes szaporulat 86.

Gümőkórban (tüdővész) elhalt 26, rákban 10, bélhurutban 11, görcsokban 15 gyermek, baleset következtében 5 ember; gyilkosság volt 3, öngyilkosság 1, fertőző betegségben elhalt 3 egyént.

Betegforgalom a kórházban.

Kózkórházunk betegforgalma a következő volt: Szeptember 1-én volt 94 férfi, 111 nő, e hó folyamán felvétellett 170 férfi, 146 nő, elbocsátott 185 férfi, 129 nő, meghalt 7 férfi, 8 nő, maradt a létszám október elsején 242. A kerületi orvosok 129

fekvő, 331 fonjáró szegény beteget gyógykezelték.

Mentők működése.

Jelentésbe foglalta az új főorvos — igen helyesen — a mentők múlt havi működését is. Segélyt nyújtottak hirtelen betegségeknek és baleseteknek 27 esetben, betegszállítást teljesítettek 7, öngyilkossághoz és vaklármahoz kivonultak 1—1 esetben, összesen 36 alkalommal. A hatóságok 21, magánosok 15 alkalommal kérték a mentők segítségét. Az intézmény szükséges voltát mi sem igazolja jobban, mint az, hogy bevált.

Az állami adóprés.

Fauszt Elek pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt hónapban befolyt egyenes adóban 123.561 korona, a múlt év hasonló havánál több 104.789 koronával, hadmentességi díjban 460 korona (több 415 koronával), bélyegjövődékben 108.287 korona (több 8.403 koronával), jogilletékben 58.200 korona (több 37.140 koronával), díjjövődékben 4062 korona (több 2845 koronával), dohányjövődékben, a vármegyével együtt 155.091 korona (több 7477 koronával), határarujövődékben 888 korona, a múlt hasonló hónapjánál kedvezőtlenebb 13.685 koronával, fogyasztási- és italadóban 25.000 korona, múltban kedvezőtlenebb 83 koronával. Fizetési haaszást a pénzügyigazgató 18, a pénzügyminiszter 26 esetben engedélyezett.

Az új kormányzat szilárdságát mutatja, hogy az adó minden végrehajtás nélkül is befolyik, de viszont az a körülmény, hogy a határvámjövődék csökken, arra vall, hogy a magyar ipar védelmére a társadalomban is erős mozgalom keletkezett, amely a legszebb reményekkel biztat. A határvámjövődék csökkenése 13.685 koronával azt jelenti, hogy legalább is 15.000 korona értékű külföldi áruval hoztak Debrecenbe kevesebbet, mint a múlt év hasonló hónapjában, pedig az idén több a pénz is, szilárdabb a külföldi hitel is. A rideg számok mutatják, hogy a tulipán-mozgalom nem volt eredménytelen, csak így — tovább — az önálló vámterületig. Csak szép csendben kell dolgozni, minden láрма nélkül, de annál eredményesebben!

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Tanyai iskolák népessége. A debreceni tanyákon levő községi iskolák népessége a következő: Belső onati iskolába 60 rendes, 21 ismétlő, a halápiba 61 rendes, az ondóiba 88 rendes, az obat-telekházi iskolába 62 rendes, 21 ismétlő iskolás tanuló iratkozott be.

Tanészköz adományozás. A vallás-és közoktatásügyi kormány a debreceni orthodox zsidó népiskolának ingyen tanészközöket adományozott.

Az országos tanítói árvaházból. A közoktatásügyi miniszter a debreceni országos tanítói árvaház felügyelő bizottságának elnökévé Weszprémy Zoltán főispánt, rendes tagjaivá pedig Lestyán Adorján közjegyzőt és Csurka István ref. tanítót, segédárvaatyává Balázsy Andort nevezte ki. Az intézetben van 85 fiú és 85 leány.

A rendőrség panaszá.

Tisztviselők értekezlete.

Nyomoruságos viszonyok.

A rendőrségi tisztviselők vasárnap délelőtt értekezletet tartottak a rendőrség bünyügyi osztályánál szolgálati és fizetési viszo-

Vásároljunk
jó árut
olcsó árban

Asztalos József

női divat áruházában Debrecen,
Kossuth-u, 4 sz.

Hazai és angol kelmék a legszebb kivitelben kaphatók.

nyak javítása ügyében. Az értekezlet elnökéül dr. Boldizsár Kálmán rendőr főkapitány helyettes, bűnügyi osztályfőnököt kérték fel és megjelentek ott a fogalmazói kar és az egész biztosi személyzet.

A mozgalomnak abban található meg az indító oka, hogy a minden téren megnyilvánuló fizetésrendezési törekvések közt a városi tisztviselők és ezek közt különösen a rendőrségi alkalmazottak fizetés javítása mindig háttérbe szorult. A bírósági és általában az összes állami, valamint a magyar államvasuti tisztviselők és a katonatisztek szolgálati és fizetési viszonyain csak a közelmúltban is nagymérvű javítások történtek; sőt a közigazgatási faktorok közül a vármegyei tisztviselők szolgálati és fizetési viszonyai a kor követelményei szerint már rendezettek. A rendőrségi tisztviselők tehát azt akarják kivívni, hogy helyzetük úgy rendeztessék, a mint az a vármegyei tisztviselőkével megtörtént.

A rendőrség államosítása évek óta a levegőben szálló hir volt, de a változott politikai viszonyok közepette a törvényhatósági tisztviselők államosításáról szó sem lehet. Hogy mégis az államosításra való utalással a rendőrtisztviselők ügye ne halogattassék, hanem a rendőrségi tisztviselők és egész személyzet mostoha sorsa végre valahára rendeztessék, kitzűzött célját azért óhajtaná a rendőrségi tisztviselőkar az állammal a vármegyei tisztviselőkéhez hasonló szolgálati és fizetési beosztással elérni, mert egyrészt ez által a törvényhatóságok jogain osonkítás nem történik, főképp, mert ez a mód megegyezik azon nemzeti törekvésekkel, amelyeknek célja a törvényhatóságok erősítése, másrészt ez a mód a tisztviselői kar jogi és anyagi helyzetét megfelelő módon javítaná az állami és vármegyei tisztviselőkéhez méltólag.

Az értekezleten ennek a nézetnek adott kifejezést dr. Boldizsár Kálmán rendőrfőkapitány helyettes és ily értelemben egy memorandum készítése határozottat el, a melyre bizottságul kiküldettek az elnökön kívül dr. Komlóssy Pál és Kovács Kálmán rendőrfogalmazók. Az elkészülendő memorandumot annak idején közölni fogják más törvényhatósági jogu városok rendőrségének tisztikarával is.

VÁRMEGYE.

Az amerikai láz. Hajdúvármegyében csak nem akar szünni az amerikai láz, a mely — úgy látszik — gyógyíthatatlan betegségé lesz a mi megyénknek is. Míg 1904-ben csak 140, 1905-ben már 160, addig az idén már 240 utlevelet adtak ki. Ma kapnak utlevelet Gorgyán Imre hajdusámsóni és Kaskótó György téglási lakosok.

Gazdasági egyleti gyűlés. A hajdúvármegyei gazdasági egyesület választmánya ma délelőtt tart ülést Kovács Gyula alispán elnöklété alatt a vármegyei székház közgyűlési termében. Az ülésen tárgyalni fogják a megye területén (Hajdúszoboszlón) felállítandó mezőgazdasági ipartelep ügyét is.

Siketnémák Nádudvaron. Nádudvarról írja tudósítónk, hogy ott vasárnap a kisdédóvó intézetben mutatta be Gácsér József debreceni siketnéma-intézeti igazgató és Emmer Antal tanító a siketnémák tanításának sikerét. A debreceni siketnéma intézet B növendékének feleletei és dolgozatai meglették a hallgatóságot.

Öt kocsi zuzta össze.

Halálos szerencsétlenség.

(Saját tudósítónktól.) Halálos végű balesetről értesítenek bennün-

ket. Egy sok éven át Debrecenben lakott vasutas kalauzt Szalay Mihályt a Tiszapolgár felé menő egyes vonat elgázolta. A szerencsétlen ember nyomban kiszenvedett.

A végzetes szerencsétlenség a vasutasok körében mély megdöbbenést keltett. Mindnyájan ismerték Szalay Mihályt, aki nemcsak jó vasutas, de igazi jó kolléga volt. Ezelőtt a Szerencs felé közlekedő vonatokat kísérte s csak utóbb tették a polgári vonalra, hol végzete utól érte.

A vonat régi divatu személykocsikkal közlekedik. A kalauz az egyes szakaszokat csak a külső futódészkán közelítheti meg. A tegnapi ködös időjárás nedvessé és síkossá tette ezeket s mikor Szalay egyikről a másikra akart átlépni — leesett s a kocsik alá került. *Öt kocsi ment rajta keresztül s a szerencsétlen ember testét valósággal szerte zuzta.* A vonat azonnal megállott, melyre a szétromcsolt hullát feltették. A szerencsétlenségről családját és Debrecenben lakó rokonait táviratban értesítették.

Sóvágó ügye a Kurián.

A Méliusz-téri rablógyilkosság.

Ki lötte meg Kovács Ferencet?

Sóvágó felett a Méliusz-téri rablógyilkosság ismert bűnügyében tudvalevőleg a nyáron határozott a törvényszék s életfogytig tartó fogságra ítélte a hirhedt rablóvezért. Dr. Kardos Samu, a Sóvágó védője semmiségi panaszszal élt és a semmiségi panasz, valamint a bűnügy összes iratai tegnap mentek fel a Kuriához.

Amint értesülünk, a védelem bőséges anyagot kapott az újabb fordulatok kapcsán felmerült kihallgatások eredményéből. Kiderült ugyanis, hogy a rablógyilkosságban kik vettek részt, Szombati, Nyiri, Gáspár és Siteri ezt be is ismerték. Sőt, amint értesülünk, a bűntársak egyike azt is hangoztatta, hogy *Kovács Ferencet nem Sóvágó, hanem ő lötte agyon.*

Mindenestre érdekes adatok tárházát képezik a legújabb vizsgálat eredményei s a védő arra kéri a Kuriát, hogy ezeket az adatokat mind rendelje fel.

Ezek után igen valószínűnek tartjuk, hogy a Kuriá új tárgyalást rendel el s ez esetben a Méliusz-téri rablógyilkosság ügyével ismét, de már az új adatok alapján foglalkozik a debreceni esküdtszék.

A VÁROSHÁZARÓL.

Elmaradt tanácsülés. A rendes, hétfői tanácsülés a házipénztár átadása miatt elmaradt.

Felebbezés a villamos ügyben. A pozsonyi Siemens és Schuckert-cég tegnap adta be felebbezését az októberben tartott közgyűlés határozata ellen, amely szerint a Ganz-cég nyerte el a százazrekre menő vállalatot. Ugy látszik, az egymással vetelkedő cégek hátráltatják a villamos-telep létesítését. Nagy haszon lehet azon a vállalaton, a melynek elnyeréséért ily elkészeredten küzdenek.

Gazdasági bizottsági ülés. A város gazdasági bizottsága Király Gyula tanácsnok elnöklété alatt vasárnap délelőtt 11 órakor tartott ülést. A bizottság javasolja a tanácsnak, hogy az egész Hortobágyot adja ki téli legelőnek. Inkább a birka legelje le a Hortobágyot, mint a vadliba.

Jövedelmi adótárgyalás. A pénzügyigazgatóság kiküldöttjei tegnap folytak az adótárgyalást Debrecen városával, amelynek jövedelmeire kivetették az adókat.

A tanács tilalma.

Le a ruhával!

De hová tegyék?

A tekintetes tanács megint elhajította a kalapácsnyelet. A tegnapi napon szigorú rendeletet adott ki. Meghagyta abban, hogy aki a színházba megy, ülőhelyére nem viheti be a felöltőjét, esernyőjét, vagy botját.

Ha ez a rendelet más körülmények közt jelenik meg, gratulálni lehetett volna hozzá a tekintetes tanácsnak. Most azonban, tekintve a mi keserves színházi viszonyainkat, egyszerűen abszurdum.

Ha a tekintetes tanács kiadta az ő szigorú, de mégis mulatságos rendeletét, miért nem jelölte meg, hogy a *színház nagy közönsége hova tegye a ruháját?* — Otthon hagyja? Vagy az utcán hajigálja szét? Mert a színházban nincs ruhatár, vagy legalább *nincs olyan ruhatár, ahol a színház közönsége elhelyezhetné a ruháját.*

A tekintetes tanács elfelejtette, hogy ezzel a tilalmával nem azt éri el, amit céloz, de figyelmeztet arra, amit *mulasztott.* Elmulasztotta a tűzrendészeti, sőt közbiztonsági szempontokból is fontos ruhatár felállítását kiragadni a nyomoruságos vajudás torkából. Felállítani, berendezni, úgy ahogy azt a színházi viszonyok megkövetelik. Csak ha ez megtörtént, hozakodhatott volna elő legújabb tilalmával.

Volt ideje hozzá. Egy évtized óta számtalanszor sürgettük. Rámattunk a mai nyomoruságos állapotokra, a következményekre.

Cipő Király Tolnai Dániel Piac-utca 49. sz., főpostával szemben (Csanak fűszerüzlet szomszédságában.)

Saját üzletet vezet mindenképpen, hogy cipő szükségletét ottan oldja meg, ahol a legkezelebb van. — Csak a Cipő Király cégre tessék figyelni!

Erre az albizottsági, de végtelennek tetsző vajudással feleltek.

Rubartárt! Rubartárt tekintetes tanács. Azután majd lehet szó tilalomról. Addig nem. Ha csak a tekintetes tanács nem kíváncsi azokra a hízog kijelentésekre, amelyek majd nap-nap után a ruhatári tumultusnál el fognak hangzani.

Gyilkosság a korcsmában.

Böhm Ferenc állapota.

A gyilkos kihallgatása.

(Saját tudósítónktól) A Salétrom-utcai gyilkosság szerencsétlen áldozatát: Böhm Ferenc korcsmárost, mint megirtuk, kevéssel a gyilkosság után beszéltették a kórház sebészeti osztályára, hol azonnal gondos ápolás alá vették.

A halálosan megsebesült korcsmáros állapota tegnap reggelig rendkívül aggasztó volt, úgy, hogy a vizsgálóbíró sem tudta kihallgatni. Reggel felé azonban állapota jobbra fordult, beszélni is kezdett. Állapota mindazonáltal aggodalomra ad okot.

A hátra furródott golyó ugyanis az orvosok véleménye szerint nemesebb részeket sértett meg.

A gyilkosság szomorú hőst, Tóth Kálmán asztalos-segédet tegnap reggel, miután nagyfokú részegségéből kiocsudott, átkisérték az ügyészség fogházába. A gyilkos fiatal ember nagyon megtört. A rendőrség fogházában az egész éjjelt sirással töltötte el.

Tegnap egyébként kihallgatta Petneházi vizsgálóbíró-segéd. Tóth Kálmán a kihallgatás egész menete alatt hangosan zokogott. Folyton azt kiabálta, hogy ő nem akarta megölni Böhm Ferencet. Petneházi Zsigmond a kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezte a gyilkos asztalos-segédet.

Plósz Sándor vád alatt.

Most jó még csak a bűnhődés.

Hátra van a feketelevés!

Tegnap tartott ülést a Házmentelmi bizottsága és letárgyalta Bánffy Dezső és 21 képviselőtárs mentelmi bejelentését, hogy az 1904. december 13-án történt képviselőházi események miatt ellenük lázadás címén vizsgálatot indított Plósz Sándor akkori igazságügy-miniszter utasítására a rendőrség és az ügyészség, bár a képviselőháztól ki sem kérték őket, vádiratot adott ellenük.

Miután a mentelmi bizottság ebben a mentelmi jog súlyos megsértését látja, az összes szavazatokkal 1 ellenében kimondta, hogy javasolni fogja a Háznak Plósz Sándor, a Tisza-kormány volt igazságügyminiszterének vád alá helyezését, azonkívül az illető ügyészek ellen pedig a bűnvádi eljárás vagy a fegyelmi megindítását fogja indítványozni.

Ez a határozat óriási megrökönyödést keltett a volt szabadelvűpártiak és egyéb Tiszahuszárok közt, akik elmondhatják, hogy hátra van még a fekete levés.

UJDONSÁGOK.

* **Elhunyt urinő.** Budapesten tegnap váratlanul elhalt Kulcsár Ferencné szül. Vértessy Hajnalka. Rövid, de súlyos betegség előzte meg a katasztrófát, mely mély gyászba döntötte családját. Az elhunyt unokatestvére volt Vértesi Arnoldnak, volt Debreceni szerkesztőnek. Debrecenben számos rokona van, akik mindannyian mély megilletődéssel vették a fiatal asszony korai haláláról szóló hírt.

* **Thaly Kálmán Debrecenben.** Az ősz kuruc, dr. Thaly Kálmán, aki megérte immár azt a boldogságot, hogy hazahozhatta II. Rákóczi Ferenc kihűlt porait az édes haza földjébe pihenni és letörölte emlékére a gyalázatot, amit kuruc utódok hitványasága akart rakenni, november 12-én fog Debrecenbe érkezni. Fogadtatása rendkívül fényes lesz. A város hivatalosan fogadja nagynevű diszpolgárát és képviselőjét, a függetlenségi- és 48-as párt pedig, mint a függetlenségi törekvések zászlóvivőjét. Az előkészületeket a függetlenségi párt már megtette és az az általános óhaj, hogy a fényes fogadtatás alkalmából vonuljon ki a város diszbandériuma is, amelyet a nagy közönség ezrei is szeretnének látni.

* **Bankett a dohánygyári igazgató tiszteletére.** A debreceni dohánygyár tiszteletére ma este bankettet rendez, a Bika-szálloda éttermében.

* **Uj katonai előkészítő iskola.** A vall. és közokt. miniszter Abeles Adolf, helybeli tanintézeti igazgatónak engedélyt adott egy Debrecenben felállítandó katonai előkészítő iskolára s a felügyelettel a kir. főigazgatót bizta meg. A tanfolyam már a közeljövőben megnyílik. Beiratásokat naponta d. e. 11—12-ig fogad el az igazgatóság. (Nemzetőr-u. 3.)

* **Az új prépost a szegényeknek.** Az új prépost, Gróh Ferenc legelső ténykedése megérkezése után a jótékonykodás volt. Vasárnap délelőtt látogatást tett Kovács József polgármesternél, akinek ezer koronát adott át a szegények közt való kiosztás céljából. Ezzel a legszébb és legközvetlenebb bizonyítékát adta a róm. kath. hívek méltó lelkipásztora annak, hogy Debrecenben valóban megkezdte működését.

* **Véresre verték.** Ma éjjel 12 órakor panaszt tett a rendőrségen Horváth István új-földi majoros, hogy a Széchenyi-utca végén egy csapszékben, ahol fél liter bort ivott meg, kidobták és az utcán megverték. Azt állítja, hogy a csapláros és felesége verte véresre a saját botjával. A sérüléseiről dr. Balkányi Emil állította ki az orvosi látleletet. Az összevert öreg ember, miután nem mert neki vágni a sötét éjszakának, a rendőrségi őrszobában kapott szállást.

* **Bocskay szobor-bizottsági ülés.** A debreceni Bocskay-szobor-bizottság ma délelőtt 11 órakor tartott ülést a városházán. Ma már meg fogják állapítani a leleplezés határidejét is. A munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy az ünnepeles leleplezést november 18-ára ki is lehet tűzni.

* **A Debreceni Dalegylet működő tagjait tisztelettel felhívom,** hogy a Rákóczi-est mai (kedd, nov. 6) főpróbáján teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. A titkar. — Az estély november 8-án lesz és teljes műsora a következő: 1. Nyitány, Rácz Károly és fia zenekarától. 2. Megnyitó dal (Hejh Rákóczi, Beresényi stb.) Előadja a Dalegylet. 3. Rákóczi imádsága. Férfikarra írta Káldy Gyula. Előadja a Dalegylet. 4. Kuruc nóták, tárogatón. Előadja Szemes Miklós joghallgató ur. 5. Cinka Paona nótája. Előadja Rácz Károly és fia zenekara. 6. Kuruc nóták. Előadja Nagy András e. m. tag. 7. Tréás dal a német tánóra. Férfikarra írta Káldy Gyula. Előadja a Dalegylet. 8. Rákóczi kesergője. Férfikarra írta Káldy Gy. Előadja a Dalegylet. 9. Kuruc nóták, tárogatón. Előadja Szemes Miklós joghallgató ur. 10. Hadik öbester nótája. Előadja Rácz Károly és fia zenekara. 11. Gonydal, II-ik József idejéből. Férfikarra írta Káldy Gyula. Előadja a Dalegylet. 12. Rákóczi-induló. Férfikarra írta Huber Károly. Előadja zenekarral a Dalegylet.

* **Első Debreceni Sertéshizláló és Előlegező Részvénytársaság.** Debrecen város és vidéke sertés-kereskedelmére nézve nagyfontosságú vállalat alakult tegnap délután városunkban. Ez az Első Debreceni Sertéshizláló és Előlegező Részvénytársaság, melynek alaptőkéje 150.000 korona, célja pedig sertéseknek bizományi hizlalása, sertésszállások bérbeadása és sertésekre való előlegnyújtás lesz. Az alakuló közgyűlésen, mely az Alföldi takarékpénztár helyiségében folyt le, — gróf Dégenfeld József elnökölt. A népes közgyűlésen 35 részvényes jelent meg, 603 részvény képviselőben. A tagok sorában tekintélyes debreceni kereskedőket, hizlálókat és gazdákat láttunk. — A közgyűlés az alapszabályokat elfogadván, a társaság megalakulását kimondotta. Az igazgatóság tagjai: gróf Dégenfeld József (elnök), Poroszlay László (alelnök), Márk Endre, Ungvári József, Roncsik Lajos, Csáky János, Csóka Samuel és Frigyesi Jakab, — a felügyelőbizottság tagjai pedig: dr. Szücs Geza (elnök), Geiger Simon, Szántó Győző és Szabó István lettek. Egy-egy hely az igazgatóságban és felügyelő-bizottságban betöltetlen marad. — Az új társaság működését rövid időn belül megkezdte.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálesetek jelentek be a helybeli anyakönyvi hivatalnak: Grünfeld Sándor izr. 12 hónapos, Bajor N. róm. kath. halva született, Balogh Miklós ev. ref. 5 éves, Grosárdi Erzsébet ev. ref. 1 hónapos, özv. Berufeld Jónásné izr. 74 éves.

Jó cipőket olcsón
csak

Glück Ede

legnagyobb férfi- nő
és gyermek cipőár-
házában vehetünk !!

Debrecen,

Piac- és Kos-
suth-u. sarkán
a kistepl. mmal szemben.

Férfi kalapok és fehéreneműek nagy választékban kaphatók.

* **Halálozás.** Bernáthfalvai Bernáth Gyula és Bernáth Istvánné Bernáth Jusztina a maguk és a gyermekeik nevében is szomorított szívvel tudatják testvéreiknek bernáthfalvai Bernáth Idának f. hó 4-én, déli 12 órakor, életének 61-ik évében, végelgyengülés következtében történt csendes elhunytat. A boldogult hült tetemei folyó hó 6-án d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó gyászima után, a hosszupályii közös sírkertben örök nyugalomra tételni. Hosszupályi, 1906. évi november 4-én. Áldás poraira! A temetést Gebauer K. temetk. int. rendezi.

* **Kárpótlás a póttartalékosoknak.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 9 órakor tartott rendkívüli, Debrecen város közigazgatási bizottsága pedig tegnap délután tartott rendes ülésén állapította meg a férfi napszámátlagot, amelynek alapján a darabant kormány alatt rendes sorhadi szolgálatra behívott póttartalékosok kárpótlást kapnak szenvedéseikért. A napszámátlag Hajdúvármegyében 2 korona, Debrecenben pedig 2 korona 40 fillér. A kárpótlást a jövő hónap elején fogják megkapni a póttartalékosok.

* **Százhárom gyermek felruházása.** Szép ünnepély színhelye lesz a Dréher téli kert helyisége szombat este. Százhárom gyermeket lát el a Polgári Asztaltársaság ruhával, kalappal, eszímával. Nem ösmeretlen az asztaltársaság jótékonyága. Számtalan elkeseredett szülőnek szántotta már fel kezeit. A tagok nejei már délután 6-kor fognak hozzá az öltöztetéshez, mely rendszeren másfél órát vesz igénybe. Fél 8-kor terített asztal várja a gyermekeket 1-1 pár virszi, 2-2 kifli, 1 zóna pohár sör és 2-2 pipirosba csomagolt süteménnyel, miket Márkus Jenő vendéglős, Horgonyi Károly pékmester s még néhány jószívű tag adományoz s mely idő alatt egy helybeli dalárda és cigányzene hangjai szórakoztatják a gyermekeket. A gyermekek elbocsátása után a nagy terem ifjú-ága táncra perdul, míg a mellékhelyiségekben cigányzene mellett kedélyeskednek a tagok és vendégek.

* **Eltűnt gyermekek.** A rendőrségnél tegnap *többen jelentették, hogy gyermekeik a város területéről nyomtalanul eltűntek.* A mindinkább szaporodó eltűnések a hatóságot is gondolkodóba ejtették, hogy vajjon ezeket a szerencsétlen apróságokat mi indítja arra, hogy szüleiket elhagyva, a nagy világban saját erejükből keressenek boldogulást? A rendőrség valószínűnek tartja, hogy az eltűnésekben bűnös kezek szerepelnek. Titkon, a sötét háttérből intézik támadásaikat, mely nemcsak a szülőket, de az elcsábított gyermekeket is sújtja. Tegnap a következő gyermekek eltűnését jelentették be; Suba Eszter 9 éves, Szekeres Ferenc 10 éves és Szekeres Gyula 7 éves.

* **A kertek fosztogatói.** Részletesen beszámoltunk a kis betörő-banda működéséről. A banda vezérét, Borecsik Gyulát a csendőrség letartóztatta és tegnap átkísérte az ügyészség fogházába. A korán a bűn útjára tévedt gyermekeket a törvényszék elé állítják. Minden valószínűség szerint a törvényszék fogház büntetés helyett javító-intézeti büntetéssel fogja sújtani.

* **Mikor a férj dühös.** Csúnyán megadta az árát tegnap reggel Szikora Károly Kolcsey-utca 11. sz. a. lakos a nagy méregének. Mikor reggel hazatért, összeveszett a feleségével; dühében a tükört lekapta a falról és a földhöz vagdosta. A tükör széttört és az éles üvegserepek felvágták kezén az ütőereket. A mentőkkel dr. Balkányi Emil kerületi orvos vonult ki, a ki a veszélyesen megsérült ember sebeit bekötözte.

* **Megkéselt hitelező.** Véres eset történt tegnap este a Kossuth-utca elején. Pap Antal Loránffy-utca 5. sz. a. lakó 23 éves asztalos-szolgálatnak 20 koronával tartozott az unokanővére Osváth Julánna, — akitől este, mikor találkozott vele a Bosznay és társa cég előtt, a tartozás kiegyenlítését követelte. Ebből a legény és a leány közt szóváltás támadt, amelybe beleszólt a bicskájával a leány udvarlója, Hecker Kálmán asztalos legény is oly formán, hogy Papot összevissza szurkálta. A mentők a számos sebből vérző embert beszállíták a köz-kórházba. A bicskázó elmenekült. Pap Antal nyakán és vállán kapott több erős szurást, de sebei nem életveszélyesek.

* **Meglopott divatkereskedő.** Rózsa Lajos divat-üzlet tulajdonos két női alkalmazottja ellen feljelentést tett a rendőrség, hogy áruitól alaposan megfosztogatták. Drágábbnál-drágább kalapokat hordtak el az üzletből, kis üzletet rendeztek be lakásokon s onnan árasztották el a kuncsaftokat. A rendőri nyomozás alkalmával egész csomó díszes női kalapot találtak az egyik leánynál. A vizsgálat most már kiterjedt irányban folyik s — úgy látszik — az orgazdaság bűne is többeket fog terhelni.

* **Színészek támadása.** Nyiregyházi táviratban jelentik lapunknak, hogy ott ma párját ritkítő botrány történt. A debreceni színtársulat négy tagja, a nekik nem tetsző kritika miatt berontottak a „Nyirvidéki Hírlap” szerkesztőségébe s megtámadták a szerkesztőség egyik tagját, aki a segítségére sietett nyomdászoknak köszönhetette, hogy tettelegességre nem került a sor. Az eset így is nagy felháborodást keltett. Ez már a nyílt erőszak merénylete volt a kritika joga és szabadsága ellen, amelyre debreceni színészek soha eddig még nem ragadtatták magukat. A terrorizmusnak ez a módja méltán keltett tehát visszataszítást a szomszéd városban.

* **Esés a szekérről.** A homok-keri átfáradt hídán súlyos baleset történt az este. Valami vidéki ember hajtott át a hidon szekerevel, amelyről a felesége az egyik zökkenőnél leesett és a fején több súlyos sérülést szenvedett. A mentők kivonultak, de akkorra a sérültet a férje már elvitte, úgy megijedt tőle, hogy az asszonyt a kórházba viszik.

* **Debrecenben egyedül áll fenn** a Szóke Dániel elsőrangú ékszerész- és aranyműves műhelye, ahol személyesen készít arany-, ezüst- és ékszer-tárgyakat. Valamint átalakításokat és javításokat is a legszelbben, legizélesebben eszközöl. Sok helyről teljes elismerés. *Üzlet-helyiség Csapó-utca 30. (Balázs-féle házzal szemben.)*

* **Gyermekruha különlegességek nagy választékban** raktárra érkeztek Halmágyi Sámuel utóda céghez, Debrecen.

* **Komáromy M., Piac-utca 49., 15** postával szemben. Zongora-terem, a legmegbízhatóbb. Bérbe adott zongorákat új gyanánt nem adunk el, csak kizárólag kitűnő zongorákat és pianókat tartunk. Nagy szak-műhely, nem kontár. Kérem zongora-terem megtekintését. Zongora-hangolást és javítást művészi esz-közlünk. *Ovakodni kell a kontár hangoktól, mert azok teszik tönkre a jó zongorákat is.*

* **Pörkölt és nyers kávé különlegességek** kaphatók Félégyházy János motor-üzemű kávépörkölőjében, Piac- és Miklósi-utca sarok.

* **Szűcs áruk, minden szőrme minőségben,** figaró, kabát, bunda, gallér, boa, karmantyú, gyermekgarnitúra legnagyobb választékban, legolcsóbb árban Halmágyi Sámuel utóda cégnél, Debrecen.

* **Tüdőbetegeknek megmentője** a törvényesen védett „Sylol”. E csodás hatású, kellemes ízű gyógyszer megszünteti a köhögést, bámulatos eredménnyel használtatik mindennemű tüdőbántalmak, hurut, elnyálkásodás és influenza ellen; az éjjeli izzadást teljesen megszünteti, a test súlyát gyarapítja. Ára egy üvegnek utasítással együtt 2 kor. Kapható a készítő, Hajós Árpád gyógyszer-tárában, arad és Magyarország minden nagyobb gyógyszer-tárában.

* **Női és leányfelöltők** legnagyobb választékban, legszebb kivitelben, feltűnő olcsó árak mellett kaphatók Halmágyi Sámuel utóda cégnél, Debrecen.

* **Komáromy M. műhangszer-készítő** nagy hangszer-üzlete, József királyi herceg-utca 2., Bika szálloda mellett, saját ház. A legjobb húrok és alkatrészek, régi mesterhegedűk, fonott húrok, a saját húr-fonó-gépemen készítve; tiszta hang és tartós, kérem próba alá venni. — Cimbalom-vétel-nél díjtalan tanítás, saját cimbalom-iskolában. — Hangszerek kényelmes részletfizetésre is. Nagy szak-hangszerműhely, nem kontár. Bármiféle komplikált hangszerek készítését és javítását művészi esz-közlöm.

* **Legszebb téli áruk, u. m. jó mosó barchetek,** flanellek, félposztók, továbbá paplanok, flanel takarók; szoba és lópokrócok, valódi Jäger alsóruhák, harisnyák Kardos László vászon és menyasszonyi ke-lengye üzletében. Debrecen, Kossuth-utca 9. szám. Határozott ár. Alapítatott 1831.

* **Vetéssy Mihály Kernáts Gyula** utóda „Kegyelet” temetkezési intézeténél Kossuth-utca 19. szám alatt a színházzal szemben van a legolcsóbb, legmegbízhatóbb, legpontosabb kiszolgálás.

* **Valódi Jäger gyermek-, női és férfi alsóruhák** igen olcsók Barthánál.

* **Egyedüli elárúsítója az egész világon** elismert „The Castle Make mg. Co.” nyakkendőknél Debrecenben Fekete Jakab cég.

* **Pármai ibolyaszappan a szappanok** ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőrpuhító, finomító hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható Debrecenben valamennyi gyógyszer-tárában, továbbá Márton Gyula, Bartha Kálmán, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Kálnay Lipót, Benyáts Emil, Fenyő Sándor, Füstös testvérek, Fritsch Károly, Krausz Gyula, Komlóssy Lajos kerekedőknél, Jóna és Jóna s Rác Hermann droguistáknál. Hajdn-Szoboszlón Körner Béla-nál, Ujfehértón Trón Gyula gyógyszerésznél.

* **Valódi oroszán-védjegyű uri fehérneműk,** nyakkendők, harisnyák, illatszerek Barthánál legolcsóbbak.

Szép és tartós ruhákat Gerő

legolcsóbban a

ruha áruházában lehet vásárolni
Debrecen, Piac-utca 41szám alatt
a nagytraffikkal éppen szemben.

* Remek szőrme-bőát érkeztek Bartha Kálmán főtéri üzletébe.

o Izzadás, viszkettség ellen legjobb, legbiztosabb a SUDARIUM. Ára 1 korona. Kapható Josa és Jóna drogueriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* Flanel sport-ingek, vadászharisnyák, Fownes--éle angol keztyűk, bőrsapkák Feketénél.

* Plüss, bőr, selyem ajándék disztárgyak, könyvkötések, passepartoutok stb. Antalfynál készülnék, városházzal szemben.

Horvát testvériség nincs.

Az üldözött magyar nyelv.

Leköpdösött magyar nők.

Az elvert horvát hősök.

Verőcén, amely az 1848 évig Magyarországhoz tartozott, de 1867-ben a függetlenségi harc elárulásáért Szerém, Pozsega és Verőcevármegyékkel együtt Horvátországhoz csatoltatott, hallatlan botrányt rendeztek vasárnap este a „horvát testvéreink”. Ez a csuszó-mászó Balkán-horda (mert nemzetnek nem nevezhető) megint kimutatta a foga fehéret, hogy mint ápolja a magyar-horvát testvériséget. Olyan botrányt rendeztek a jórészt magyar lakosságú Verőcén, amely ritkítja párját.

Megakadályozták a magyar szini előadást, ocsmány szidalmakkal illették a színészeket, a védtelen magyar nőket leköpdöszték, a gyermekeket elverték és a horvát rendőrség télenül nézte végig mindezt, sőt talán gyönyörködött is benne az alávaló granicsár-fajzatja.

Az alávaló horvát merényléről, amely végre a gyáva gazok véresre verésével végződött, mert hála a magyarok istenének, még a horvát tartományocskában (ez a liliputi „birodalom” országnak nem is nevezhető) is, — az alábbi tudósítást közöljük:

Verőcén, ahol a lakosság tekintélyes részét képezik a magyarok, néhány előadást akart rendezni Tiszay László szinagazgató 10—12 főből álló társulata. Vasárnap este akarták megtartani az első előadást. A nézőtér már részben meg is telt közönséggel, mikor 40—50 főből álló horvát-banda rontott be késekkel és revolverekkel felfegyverkezten és vadállatokra emlékeztető üvöltés közt követelte az éppen megkezdett előadás beszüntetését. Félórát tartott ez a botrány, mikor is a szinagazgató kénytelen volt lebecsajítani a függönyt. A rendőrség kaján vigyorgással, télenül nézte a botrányt, amelynek azonban ezzel korántsem lett vége.

Mikor a megriasztott közönség kifelé vonult, a kijáratnál a védtelen nőket mindenféle aljas szidalmakkal illették, leköpdöszték, megtagaszták, a gyermekeket megpofozták, ezután pedig, mint akik jól végezték dolgukat, elmentek a korcsmába áldomást inni a hőstettre. Szavaltak énekeltek, szidták a magyart a horvát hősök, esküdöztek, hogy kiirtják még a magját is.

Ezalatt a Verőcén lakó derék magyar munkások is összeszedelődtek és vagy 20—30 magyar erőszakkal behatolt a vendéglőbe. A kijáratokat elállták és miközben a Kossuth-nótát énekeltek, kényszerítették a horvát hősököt, hogy felálljanak és kalaplevéve csöndben hallgassák meg, mert különben elevenen nem hagyják el a csárdát. Ez meg is történt.

Mikor a Kossuth-nótát elénekeltek, a szepegő horvátok azt hitték, hogy a magyarok most már távozni fognak. Nem úgy történt. Hátra volt a fekete leves.

— Meg kell a horvát kutyákat tanítani, hogy tisztelje a magyart, — mondta az egyik munkás. Rajta magyarok, csíhi-puhi a gonosz fajzat csontjának, üsd-vágd, nem apád!

Aliz mondta ki e rövid, de katonás

szavakat, a keze ügyébe eső horvátot úgy vágta szájon, hogy véresen bukott az asztal alá. Erre következett csak a haddel-hadd. A mérges magyarok úgy elverték a horvát hősököt, bárha azok kétannyian voltak, hogy egyetlen horvát se menekült meg verés nélkül. Olyikat-melyiket lepedőbe vitték haza, mert csontot is törtek a kemény, magyar botok és öklök.

Előkerültek a horvát rendőrök is, hogy védelmet nyújtsanak az elrakott testvéreknek, de mikor látták, hogy több a kettőnél és most már 6 rájuk kerülne a sor, nagyvitézül megugrottak.

Ilyen a magyar-horvát testvériség — a horvát tartományocskában.

TÁVIRATOK

Kihallgatáson.

Bécs, nov. 5. A mai általános kihallgatáson a király fogadta Berzeviczy Albert főpálcamestert, a volt Tisza-kormány közoktatásügyi miniszterét.

Justh nem megy.

Budapest, nov. 5. Az elhunyt Ottó főherceg holnapi temetésére nem megy el Justh Gyula, a magyar képviselőház elnöke, mert a temetési menetben nem kapott közjogi állásához méltó helyet. A főudvarmester ugyanis a menetben a valóságos belső titkos tanácsosok után jelölt ki helyet számára, mert nem v. b. titkos tanácsos. Justh Gyula erre kijelentette, hogy közjogi állását nem engedni megalázni és inkább el se megy a temetésre. E dolog miatt több izenetváltás volt Bécs és Budapest közt, de nem jutottak dülőre. Justh házelnököt ma a laptudósítók megkérdezték, hogy elmegy-e Ottó főherceg temetésére, mire ő kijelentette határozottan, hogy nem. Hogy miért, nem okadatolta.

Zichy Jenő mentelmi ügye.

Budapest, november 5. Zichy Jenő gróf mentelmi ügyében a képviselőház mentelmi bírósága úgy döntött mai ülésén, hogy a mentelmi jogát nem látja megsértve az által, hogy a szanatóriumba vitték.

Betiltott fáklyásmenet.

Budapest, nov. 5. Az egyetemi ifjak Kossuth-szövetsége ma este fáklyásmenetet akart rendezni a szerb főkonzul tiszteletére, hogy az Orsován megsértett szerb küldöttségnek, mely a független Szerbia nevében az elismerés koszoruját tette a Rákóczi koporsójára, elégtételt szolgáltasson. Wekerle miniszterelnök tegnap magához hívatta Ajtay K. Sándor, egyetemi rektort és kijelentette, hogy a fáklyásmenetnek el kell maradnia feltétlenül, mert az tüntetés volna Bécs (talán inkább a Szoda-gyár ringyongy ügyei?) ellen. Ajtay a miniszterelnöktől egyenesen dr. Boda Dezső főkapitányhoz ment és a volt kormánybiztos ma délelőtt végzésben tudatta a fáklyásmenet rendezőivel, hogy a felvonulást nem engedélyezi. Így a fáklyásmenet ma elmaradt, de az ifjúság módját fogja azért ejteni, hogy a megsértett szerbeknek elégtételt szolgáltasson.

A franciák és a német oszászár.

Berlin, nov. 5. A Lokalanzeiger jelentése szerint a francia katonai attasé tegnap a kormány nevében köszönetet mondott a császárnak azért a tiszteletért, a melyben ez a Mainz közelében eltemetett francia hősök emlékét részesítette.

Az új francia kormány.

Páris, nov. 5. A kamara és a szenátus mai ülését a legnagyobb feszültséggel várják. Általános az érdeklődés a Clemenceau, Piquart kormány bemutatkozása iránt, a melynél érdekesebb kormány Franciaországban még nem uralkodott. Az új kormány már a mai ülésen a halálbüntetés megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot fogja előterjesztetni.

Német parancs Bécsnek.

Belgrád, nov. 5. Itt az a hír terjedt el, hogy Németország közben járt az osztrák és magyar kormánynál, hogy tiltsák meg a Schneider-féle ágyúknak a monarchián keresztül való szállítását Szerbiába.

Pártértekezletek.

Budapest, nov. 5. Ma este 6 órakor a függetlenségi és 48-as párt értekezletet tartott. A párt, miután gróf Batthyány Tivadarnak bizalmat szavazott, elfogadta a szabad hajózásról és a mértékhiitelesítés országos rendezéséről szóló törvényjavaslatokat. Holnap az alkotmánypárt fog értekezletet tartani ugyane tárgyban.

Borzalmas jelenet.

Berlin, nov. 5. Peters állatszeli-dító tegnap délután mutatóvány közben elcsuszott, mire tigrise és hat oroszlanja rávetette magát és csaknem szétmarcangolták. Négy alkalmazott vasbotokkal tört az állatokra, majd ő is föltápáskodott és alkalmazottai segítségével vértől borítva kivánszorgott. Még háromszor mutatkozott a cirkusz közönsége előtt, majd eszméletlenül összeesett. Felgyógyulásához kevés a remény. A közönség körében a borzalmas jelenet nagy pánikot keltett. A gyermekek sikoltozva menekültek.

Az abauji főispán.

Budapest, nov. 5. A belügyminiszteri tanácsossá kinevezett Rakovszky Géza helyére Abaujvármegye és Kassa város főispánjává Szalay László képviselőt nevezte ki a király.

Rablók egy gözbárkán.

London, november 5. A Tribune hongkongi jelentése szerint a közelben a Vest-Riveren tíz rabló megtámadott egy angol gözbárkát, hatalmukba kerítették azt és az utazókat, valamint a legénységet kirabolták. A rablók azután két kínai bárkára vetették magukat, majd elmenekültek. Menekülés közben küzdelembe bocsátkoztak a vámhivatalnokokkal, később azonban a sötétség leple alatt zsákmányukkal, mintegy 10.000 rubellel elmenekültek.

Szoptató anyák

sokszor oly időben érzik magukat teljesen kimerültnak, mikor éppen erőre és legjobb egészségre volna szükségük, hogy anyai kötelességüknek megfelelhessenek. Különösen ők találnak tehát a Scott-féle Emulsio-ban egy valószínűleg felülmúlhatatlan táp- és erősítő szert. A legjobb gyógy-csukamájolajból alposphorsavas méz és nátron hozzáadásával készül, feltétlenül jóízű és rendkívül könnyen emészthető, az étvágyat gerjeszti és így fiatal anyák erősítésére minden más szernél jobb. A Scott-féle Emulsio segítségével megszüntetjük a gyöngeséget és gyorsan új erőre, új életkedvre teszünk szert. — A Scott-féle Emulsio sokkal hatásosabb és megbízhatóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő nalász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fill. levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerár”,
BUDAPEST, IV., VÁOZI-UTCA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

KÉT jó karban levő szobabajtó eladó. Megtekinthető Bethlen-utca 64.

NYILTTER.*)

Ez uton tudatom, hogy
ügyvédi irodámat,
Kossuth-utca 29. sz. alatt
mai napon megnyitottam.

Debrecen, 1906. nov. 3.

Dr. Szikszói Szabó László,
Debrecen sz. kir. város
t. h. alügyésze.

Meghívó.

A „Gazdasági Bank Hajduszoboszlón”
részvénytársaság

folyó évi november hó 14-én délután
2 órakor az intézet helyiségében

rendkívül közgyűlést

tart, a melyre a részvényesek
tisztelettel meghívattak.

Tárgy:

1. Szövetkezet létesítése és alapszabály tervezetének tárgyalása.
 2. Alapszabály módosítás.
- Hajduszoboszló, 1906. nov. 3.

Az igazgatóság.

Legjobb szabásu
— glace, svéd és szarvasbőr —

kesztyük

Schön Sándor

keztyü, kötszer és orvosi műszertárában

DEBRECZEN,

(Piac-u. 12. (Stencinger-ház.)

LASZLO ZSIGMOND
ÁLLATORVOS

RENDELŐ-IRODÁJA:

CSAPÓ-UTCA 30. SZ.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett

Egész éven át nyitva!

Állandó fürdővendég 8000-en felül

Berendezve téli tartozkodásra is.

A fürdőkől vezető folyások állandóan fűtve vannak, bármilyen időben meghűlés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Gyógyjavallat:

Fürdő alakjában: Osz. - Kőszvény, Idegzsába. Ivó gyógymód alakjában: Máj és Epe hollyag betegségeinél, Sár-gaság s Vesekővoknál stb.

meglepő gyógyhatás.

Napi bérlet: melyhez reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, világítás és fürdés jár.

I. oszt. naponta 7 k. II. oszt. naponta 5 k.

Állandó posta-távirda, helyközi telefon.

Vasut közlekedés naponta négyszer.

Prospektust bérmentve küld az

Igazgatóság.

Szabó Lajos Fiai cég

— Debrecen. —

Ajánlja dusan felszerelt raktárát hol

Szőnyegek, cs pke és szövet függönyök, applikált stórok.

Ágy és asztalterítők, flanel takarók

Besztercebányai pokrócok.

Paplanok, matrácok

Kész női- és férfi fehérneműek

8698 Menyasszonyi kelengyék.

Jutányos szabott áron beszereshetők

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel.

Zánciskola megnyitás!

Van szerencsém az igen tisztelt szülők tudomására hozni, hogy az iparos colont már megnyitottam s beiratásokat még elfogadok — és november hó 5-én hétfőn pedig kizárólag

polgári Colont nyitok.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól d. e. 8—9 óráig és este 7 óráig.

Kivánatra külön colont is rendezek.

Boston Lecke

bármely időben, vasárnap délután 2 órától 4-ig csoportokban.

Maradok illő tisztelettel:

SCHAF JÁNOS, okl. táncmester.

Telefon: **iroda 462.**
lakás 459.

Táncterem Csapó-utca 17.

Kedvező házvétel.

Eladó szép ház a Csapó-u. elején illetve a Csapó-utcai részen l özel a főtérhez. Haromrendbeli két szobás és mellék helyiségekkel bíró lakostályokkal. Jó vizü kuttal. Egész udvar kövezett és le van kanálistozva.

Bővebb felvilágosítás szerezhető a Nagy Lajos irodájában Csapó-u. 13. sz. A ház eladási ára 4800 frt.

Őszi és Téli ujdonságok!

Kosztüm és Ruha szövetek

8698 **Velezek, Barhetek.**

Selyem és Szövet

BLOUZOK

nagy választékban

KONTSEK KORNÉL

női és uri divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Művek kívánata készségről küldetnek.

A
Kézimunka Kiállítás
megnyilt
Benyács Emil
kézimunka külön osztályában.

Ertesítés.
Tudatom a nagyérdemü hölgyközönséggel, hogy
varrodámat
Hatvan-utca 5. szám alól
Piac-utca 56. sz. a. helyeztem át.
Becsés pártfogását továbbra is kérve maradtam
Kiváló tisztelettel **Klein Lászlóné.**

A Harmat-Créme
arozépitő és bőrápoló kenőcs,
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legövidobb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát, (mitesser) s bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arcobort s azt fehéré, simává és üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arora. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. — Hatása gyors és biztos.
Egy tégely Harmat-Créme 1 k.
Készítőhelye s főraktár
MIHALO/TTS JENŐ gyi-yrára
Debrecen, Főpác 51. városrészén szemben.

